

Suomalaisten esihistoriaa, tutkimusperusteiden lyhyt yhteenveto n. 20 sivua

**Suomalaisten esihistoriaa ja historiaa muinaissuomalaisen - kalevalaisen
Liukko - nimen etymologiatutkimuksen - ja
useiden muiden tutkimuslinjojen kautta**

Seppo Liukko (ks. tutkimusraportti [Seppo Liukko kotisivulta](#))

[Sukuvaakuna](#), [Heraldinen Seura](#) nro 1571

Ks. [Liukko- sukuseuran kotisivut](#)

Liukko - nimitutkimuksen; osat I, II ja III ([Tästä 19.6.2011 laaja versio PDF- muodossa](#));

Osa I, tutkimusperusteet, lähdetietoihin perustuvat selvitykset ja tiivistelmä yht. n. 200 siv. printattuna.

Osa II, tutkimusaineiston argumenttien laajempi ja tarkempi esittely sekä loppuyhteenveto n. 75 siv.

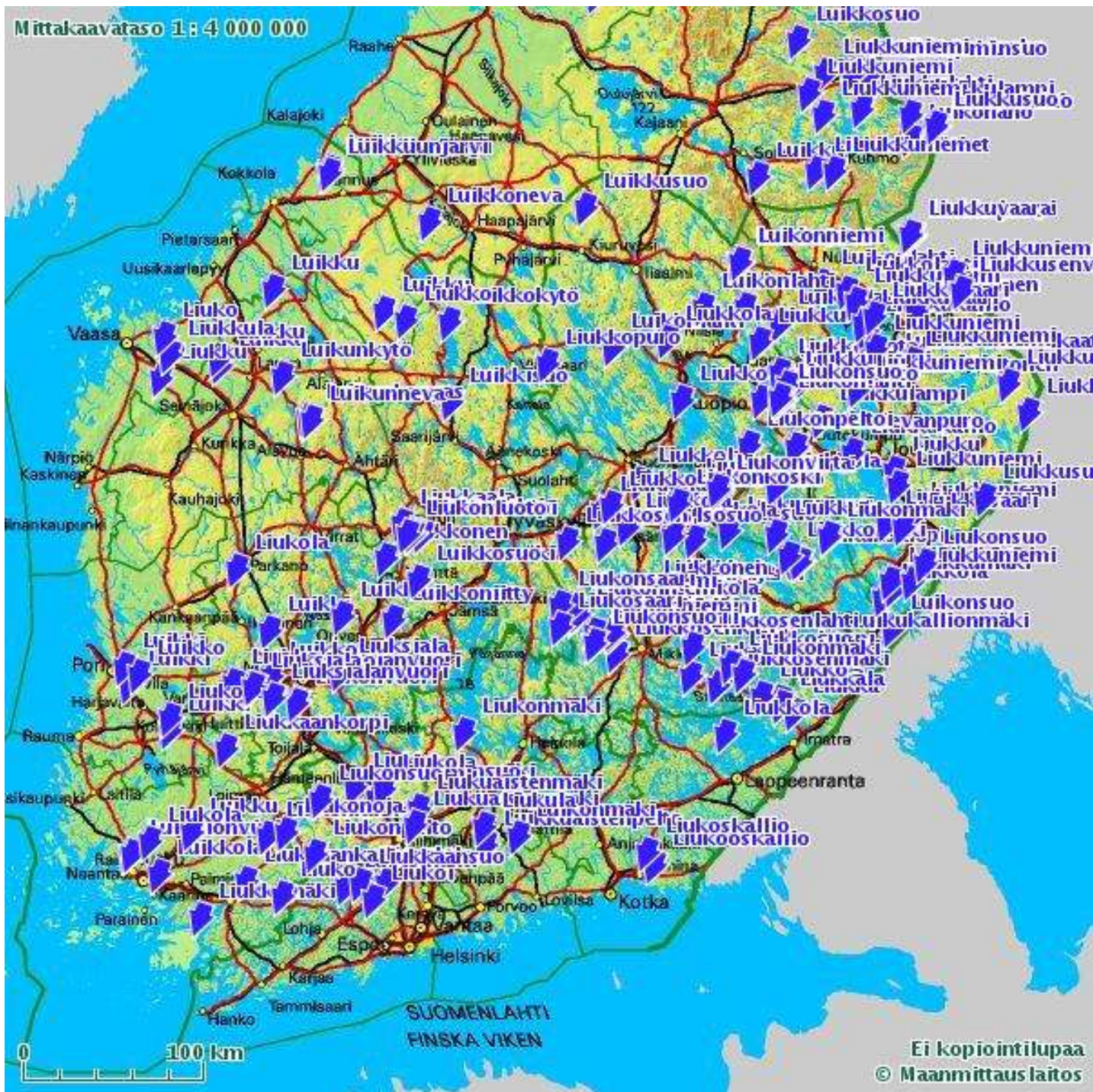
Osa III, suomalaisten esihistoriaa ja genetiikkaa, yhteenveto n. 75 siv.,

Liukko - nimihistorian tutkimuslauseita yhteensä n. 350 sivua, sisältää myös Liukko - nimi-tutkimukseen liittyvän laajan kartta ja kuvagallerian.

Muita ko. nimitutkimukseen ja nimihistoriaan liittyviä lisäselvityksiä n.170 s. ks. kotisivun pääasiallinen sisältö, *vas. valikko*.

Liukko - nimipesyeen paikannimistöä Suomessa (n. 300 ks. karttakuva).

Milloin ja miksi nimistö on levinnyt näin laajalle?

Ks. tarkemmin tutkimuksen selvitykset mm. siitä mikä on nimipesye ja miten Liukko - nimipesye on muodostunut.

Liukko - nimi on erityisen vanhaa mm. paikannimistön laajuuden perusteella, yli 300 paikannimeä Lounais- Suomesta alkaen, levinneenä tasaisesti lähes ympäri Suomen, ks. Liukko - paikannimistökartta Suomessa; 317/MML/08- käyttö lupa; Seppo Liukko.

Vanhin Liuko- nimistöön liittyvä paikannimi on ilmeisesti Liukolan- kylännimi Turun lentokentän vieressä. Tämä voisi olla ensimmäisiä kylännimiä, joka on muodostunut jo mahdollisesti pronssikaudella ensimmäisillä kaskimaanviljeilyalueilla Suomessa (*ks. tarkemmin ko. tutkimusperusteet ja argumentit*).

Paikannimistön lisäksi Liukon- Luikon- (-ui- tai -iu- diftongi) nimisiä osoitepaikkoja on lähes 60 (n. 30 kumpaakin), ks. [ko. Liukko- nimipesyeen osoitepaikka- tiedot Suomessa, kartta \(lupa 317/MML/08 - SL\)](#).

Ks. myös: in English [Link to -> HISTORY OF ANCIENT FINNISH NAME LIUKKO](#) tai Liukko - nimeen liittyvä selvitys suomenkielisten väestöjen Kalevalaisen kulttuurin olemassaolosta; [Kalevala- kulttuurin esihistoriatutkimus](#), Kalevalaisen kulttuurin todellisuus, kirj. Seppo Liukko.

Liukko- nimitutkimuksen yhteenveto:

Alla esitellyn tutkimusyhteenvedon lisäksi asiaan liittyy varsinainen tutkimusraportti [Liukko - nimen esihistoriaa*](#); sisältö nyt n. 170s. kirj. Seppo Liukko 2005 - 2009 (*Nimitutkimus on keskeneräinen, Liukko- nimitutkimusta tarkennetaan jatkuvasti, kun siihen liittyyvä laajaa aineistomäärää edelleen analysoidaan ja selvitetään*).

Näillä Seppo Liukko kotisivuilla käsitellään Liukko - nimitutkimuksen taustojen selvittämiseksi myös suomensukuisten väestöjen jatkuvuusteoriaa ja asutushistoriaa. Liukko - nimitutkimuksen laajan aineiston ja muiden argumenttien perusteella ja tämän kotisivun tiivistelmän ja loppuyhteenvedon (*alla*) monien perusteiden mukaan, **Liukko - nimi kuuluu suomalaisten esihistoriaan.** Tutkimustuloksien perusteella on voidaan sanoa, että **Liukko - nimen käyttö on ollut osa Suomen alueen asutushistoriaa jo n. 4500 vuoden ajalta.** *Liuko - Liukko* - nimen merkitystä ja tarkoitusta ei enää tunneta, mutta paikannimen yleisyydestä päätellen voidaan sanoa, että nimi on *proprioitunut*, ja jäänyt suomalaisten käyttöön lähes alkuperäisessä muodossaan (*vrt. suomalaiset propri; Saimaa, Päijänne*).

Liukko - nimitutkimus osaltaan vahvistaa useiden tutkijoiden hyväksymää suomalaisten jatkuvuusteoriaa. Liukko - nimen osalta se on todettavissa tämän nimitutkimuksen monissa eri kohdissa mm. miten **Liukko - nimi** on muotoutunut jo varhaiskantasuomenkielisenä aikana. Ja miten uusi *vieraskielinen lainasana (- nimi)* on saapunut jatkuvuusteorian mukaiselle suomensukuisten alueelle (*nimen etymologia*) ja miten uusi elinkeino, kaski-**maanviljely**, on vaikuttanut mm. paikannimistön käyttöön ottoon suomenkielisellä alueella.

Tässä tutkimuksessa käsitellään tämän **uuden elinkeinon ja - kielen merkittävää**

vaikutusta mm. alkuperäisten suomalaisten asutushistoriaan, suomenkieleen ja suomalaisten käyttämään nimistöön. **Liukko - nimi liittyy tutkimuksessa mainituilta osiltaan myös suomalaisten jatkuvuusteoriaan, alkaen n. 2500 vuotta ennen ajanlaskua:**

Lopussa Liukko - nimitutkimus, osa - III. , joka selvittää lyhyesti Suomalaisten jatkuvuusteoriaa jääkauden maksimin jälkeen n. 65 siv. (alla- loppuosa) ja erillinen artikkeli; [suomensukuisten väestöjen jatkuvuusteoriaa - ja suomalaisten esihistoriaa](#) Euroopassa ja Suomessa (Uralic > [Finnish Continuity Theory](#)).

Lyhyt Liukko - nimitutkimuksen tiivistelmä em. karttakuvan paikannimistön ja tutkimuksen loppuyhteenveton perusteella (kirj. Seppo Liukko):

Liukko - nimi juontuu [vasarakirveskulttuurien \(= nuorakeraamiikan / nauhakeramikan\)](#) ajalle n. 2500- 2000 eaa., jolloin **ensimmäisen kerran Baltian ja Suomen (*ns. jatkuvuusteorian mukaiselle suomensuk. metsästäjien alueelle*) **alkuperäiselle (varhaiskanta > itämeren-)** **suomenkielisen väestön asuttamalle alueelle saapui vieraskielistä** indoeurooppalaiskielistä väestöä. Suomeen saapui samalla Baltian kautta maanviljelykulttuuri kaskiviljelynä ja esigermaania kieliä puhuvaa väestöä, joiden vaikutuksesta myös suomenkieli muuttui (*ks. tässä tutkimuksessa esitelyjen kielitieteen perustelujen lisäksi mm. suomalaisten ja suomensukuisten jatkuvuusteoriasta, arkeologiasta, esihistoriasta ja väestöjen genetiikasta sekä - asutushistoriasta*). **Kivikauden lopulla tuli**, vähäisessä määrin, (*esi-*) **germaaniskielisen vasarakirveskulttuurin** kaskimaanviljelyä levittäneiden miesryhmien (**liuti***) migraatioita Veikselin alueelta Suomeen, Baltian suomenkielisen metsästäjäväestöalueen kautta. Näiden mukana tulivat myös uudet (*esi-*) germaaniset pääasiassa **kaskimaanviljelyyn** liittyvät lainasanat (*superstraatit*) ja mm. **Liukko- sanaan / nimeen kuuluva iu- diftongi** **varhaiskantasuomenkieliselle** alueelle (*PS. alkuperäisessä suomenkielessä ei ole iu- diftongia, prof. Lehtinen*).**

Vasarakirveskulttuuri ja sen kieli esigermaani on saapunut Suomeen Baltian kautta. Näin vanhaa esigermaanikieltä ei ole enää säilynyt kuin alkuperäisillä suomensukuisten kielialueilla (*suomenkielinen alue on ollut esigermaanikielen alkuperäisille lainasanavartaloille, kuin säilövä pakastin, prof. Koivulehto*). Ainoastaan tässä vanhassa esigermaanikielisten vasarakirvesgermaanien leviämisuunnassa (*varhaisin esigermaanisten lainasanojen leviämiskiila pohjoiseen, silloin suomenkieliselle alueelle*) **Baltiaan ja Suomeen, ovat säilyneet** vanhimmat indoeurooppalaisen kielen - **esigermaanin**, pääasiassa maanviljelyyn ja perhesuhteisiin liittyvät lainasanat, mm. **äiti** - tai **iu - diftongin** sisältävät sanat (*kuten liuti* > Liuko - Liukko - nimikin*). Vaikka Baltiassa alkuperäinen suomensuk.kieli on vaihtunut slaavin vaikutuksesta **baltinkieleksi** ovat vanhimmat **esigermaanin lainasanat** säilyneet ja **pakastuneet** itämerensuomenkielessä (*ims.*) n. 3500 vuoden aikana (n. 3200 eaa. - 400 jaa.). On huomattava, että baltinkieli on muodostunut **itämerenkantasuomesta vasta** n. 400 - 1800- lukujen aikana, kansainvaellusten aikaisten **sloveenin-** (*eteläslaavin-*) ja myöhempien **venäjän** sekä **puolankielien** vaikutuksesta (*ks. tutkimusraportin tarkemmat perustelut esigermaanin ja sitä huomattavasti nuorempien indoeurooppalaiskielten - mm. länsigermaanisen ruotsin- tai baltoslaavin- muodostumisajoista Euroopassa*).

Liukko- nimistö Suomessa ja Baltiassa on niin vanhaa, että nykyisin ko. nimen käyttöönoton syytä tai merkitystä ei enää tunneta, mutta jostakin merkittävästä syystä nimi on levinnyt erityisen laajalle alueelle Suomessa, joka on todettavissa nykyisenkin paikannimistön perusteella (*paikannimiä n. 300*). Myöhemmin se on **proprioitunut erisnimeksi tiettyä paikkaa osoittavaksi nimeksi suomalaisten** käyttöön. Nimi on merkinnyt alkujaan erityistä **liuko - väestöryhmän** alueella olevaa **kaskiviljelypaikkaa** (*tässä esitetty tutkimus valottaa tarkemmin Liukko - nimen etymologista alkuperää ja muutoinkin Liukko - nimen erityisen laajan levikin syitä ja perusteita*).

Liukko - paikannimistön nimeämisperuste näyttää, nimessä olevan **iu - diftongiin** perustuvan erikoisuuden vuoksi, olleen näiden vasarakirveskulttuurin miesryhmien, alkuperäistä **kaskiviljelyä harjoittaneiden** ja sitä levittäneiden ihmisten (**ryhmän- joukon**), kaskiviljelyalueille antama omakielinen nimi **liuti*** > **liuta** > **Liuko** (tai Leute > *Leuco* > *Liuco*). Vasarakirveskulttuurin (= **nuorakeraamiikka**) **kaksikieliset ryhmät assimiloituivat** muutaman sadan vuoden kuluessa ko. alkuperäisten hämäläisten kanssa, ja muodostivat Suomen **ensimmäisen maanviljelyväestön** (*viimeistään Kiukaisten kulttuurin 2000- 1600 eaa. aikoihin*), joiden **äidinkieleksi jäi äitien varhaiskantasuomenkieli muuttuneena**. Suomessa ja Itämeren alueella puhekieli muuttui ainoastaan esigermaanikielisten miesryhmien välittämien uusien pääasiassa maanviljelytermistöön kuuluvien uusien **lainasana- superstraattien** vaikutuksesta **kantasuomeksi** (*ims.*). Suomessa **kantasuomi levisi** lounaiselta rannikkoalueelta hitaasti maanviljelyn leviämisen mukana **sisämaahan** pronssikauden- rautakauden aikana. Koko eteläinen Suomi, Oulujoelle saakka on siirtynyt kantasuomenkieleen (**murre**) vasta rautakauden lopulla, maanviljelyn levittyä näille alueille (*sisämaan metsästäjä- keräilijä väestöt olivat jopa 1000- 1200- luvulle saakka varhaiskantasuomessa, ks. Suomen esihistoriatiedot mm. arkeologia-genetiikka ja - sanojen etymologiset sanakirjat*).

Liuko- Liukko - nimi on levinnyt paikannimenä jo 1600 eaa. - 500 eaa. aikana laajalle Suomen alueella, alkaen lounais- rannikolta. Kaskiviljelyyn liittyvä nimistö on levinnyt sisämaahan samalla kun vanhimman maanviljelyn väestö ja kaskiviljely levisivät vesistöjä pitkin rannikolta sisämaahan.

Liukko (**liuti*** > **liuko**) - sana / nimi on muuttunut myöhemmin alkuperäisten (*esi -*) **varhaiskantasuomen kielisten** hämäläisten kaski- maanviljelijöiden alueella, pronssi - rautakaudella, muinaissuomalaiseen muotoon paikanniminä ja henkilöniminä **Liuko** > **Liukola -nimeksi**. Sisämaassa, joka vielä rautakaudella oli osittain (*maanviljelijöiden alueiden ulkopuolella*) varhaiskantasuomen **murrealuetta**, **Liukko - Liukkola nimeksi**. Nimi muuttuu lännestä > itään Liuko > Liukola > Liukko > Liukkola muotoon (*Ks. Karttapaikkatiedot Suomessa*).

Esigermaanista kantasuomalaistunut Liukon - paikannimistö näyttää säilyneen myös Suomen lisäksi Baltian (*Liuetua*) alueella. Liettuassa nimen **iu- diftongista** ei ole kaikissa tapauksissa liudentunut toista vokaalia, vaikka nuoremmat indoeurooppalaiset kielet (*mm. baltti ja ruotsi*) eivät tunnetusti taivu **iu- diftongin** käyttöön.

Liukon- nimistö ei näytä tutkimuksen perusteella muuttuneen Baltian kielenvaihdonkaan vuoksi, jos nimi on ehtinyt proprioitua paikannimistöön pysyvästi. **Tämä proprioituminen** selittää sen miksi aikaisemman kielen - **suomensuk. kielen - sanoja / paikannimiä** on säilynyt balttilaisten kielenvaihdoksesta huolimatta. Liettuassa on myös nuorempia Liukon - nimiä, jotka ovat myöhemmän (**balto-**) slaavinkielen vaikutuksesta liudentuneet **Luko - muotoon**, kuten vastaavasti on todellisuudessa tapahtunut myös mm. Ruotsin Värmlannin **Liukko - nimistölle** viimeisen 400- vuoden aikana (*ks. tarkemmin tutkimuksen selvitysosat, alla, jossa myös todellinen historiaan perustuva esimerkki*).

Liukko - nimipesyeen nimet ovat siirtyneet myös Kalevalaiseen loitsurunouteen kantasuomalaisena **Kalevala- aikana**, mahdollisesti jo pronssi- rautakaudella Länsi- Suomen alueelta alkaen. Liukko - nimipesyeen nimiä löytyy lähes **neljästäkymmenestä Kalevalamittaisesta muinaisrunosta**, joita on kerätty kokoelmaan nimeltä **Suomen Kansan Vanhat Runot (SKVR)**. Liuko- Liukko - nimi levinnyt asutushistoriallisten vesireittien varsilla olevien varhaisimpien **kaskialueiden nimeksi** ja siten muodostunut yhdeksi Suomen vanhimmista **asutusnimistä**. **Nimi** on otettu **vakiintuneen maanviljelyn alueilla** käyttöön paikannimien lisäksi, talojen - ja kylien nimiksi, **ns. siirrynnäisnimenä, aluksi paikannimiksi** kaskiviljelyn levitessä sisämaan suuntaan (ks. *muinaispitäjien paikallishistoriat*).

Vanhimpien **talonpoikaistalojen nimet** ovat siirtyneet jo **pronssi- rautakaudella n. 1000 eaa. - 500 jaa.** aikana muodostuneiden Suomen vanhimpien **kylien nimiksi** (*kylien nimien muodostuminen alkaa pronssikaudella - esim. Unto Salo*), kuten esim. Nousiaisen- Ruskon **Liukolan - kylän nimi**.

Liukko - nimi on otettu myös eräsijoilla varustettujen talonpoikaistalojen nimiksi ja todennäköisesti, viimeisimpien tietojen perusteella, myös **sukunimiksi** pronssikaudella viimeistään rautakauden aikana Länsi- Suomen kaski- maanviljelyseuduilta alkaen.

Nykyisistä paikannimistökartoista (yllä) on nähtävissä, että Liukko - nimi on yksi laajimmalle levinneistä, ellei peräti laajin paikannimistö muinaissuomalaisista nimistä (yli 300 paikannimeä Liukko - nimipesyeen nimillä). Nimi on ollut hyvin laajassa käytössä ns. esikristillisenä aikana Suomessa, jo huomattavasti ennen ruotsinvallan aikoja. **Liukko- nimipesye** on laajentunut pääosin juuri ruotsinvallan aikana (*1100- 1700 lukujen aikana*) ruotsinkielisten virkamiesten **reversaali virheen** vuoksi (ks. *tutkimuksen tarkemmat selvitykset nimipesyeen variaatioiden muodostumisesta, tässä mm. iu- ja ui diftongien virheellinen kuuleminen ja kirjoittaminen*).

Liukko - nimi on levinnyt vanhasta Hämeestä (nyk. *Varsinais-Suomi - Satakunta - Häme*) - Ruoveden - Kyrön- Rautalammin- **eräsijojen** - (esim. **Liukko- kylät Keuruu ja Perho**) ja toisaalta myös Päijänteen poikki vanhojen hämäläisalueiden kautta Savoan, Mikkeliin (mm. **Liukkolan kylä**, nykyinen Otava sekä Kuopio- Leppävirta alueille ja Karjalaan (esim. Taipaleen> Taipalsaaren **Liukkolan kylä**). Näille em. alueille on syntynyt uusia Liukko- **nimisiä paikannimiä**, vanhimmista talojen nimistä on muodostunut useita Liukko- nimisiä kylien nimiä ([ks. kylät / haku nimillä; Karttapaikka - Maanmittauslaitos](#)) .

Mainittakoon tässä, että vanhimpia asutusnimenä ovat vesistöjen ja kylien nimet.

Liukko - nimellä olevia kyliä on Suomen alueella kuudella (6) eri alueella, lännestä alkaen; Ruskon **Liukola**, Kangasalan **Luikala**, Keuruun **Liukko**, Perhon **Liukko**, Otavan **Liukkola**, Taipalsaaren **Liukkola** sekä Baltian alueella Virossa **Liukylä** ja Liettuassa **Liukonys** (-ys tarkoittaa kylää) sekä lisäksi Liukko - nimestä **iu- diftongin** liudentumisen vuoksi muuttuneet **Luko** - kylät, Suomessa ja myös Ruotsissa sekä Baltiassa (ks. mm. *Sprengtportenin Savo- kartasto 1700-luvulta ja tässä tutkimuksessa iu- diftongin liudentumisesta tarkemmin*).

Liuko - Liukko - nimistö on laajentunut nimipesyeeksi, koska suomenkieltä taitamaton vieraskielinen esivalta 1100- luvulta alkaen ei ole kuullut- tai ei ole osannut kirjoittaa oikein suomenkielisiä nimiä, erityisesti juuri **Liukko- nimeen** kuuluvaa **iu- diftongia**, tällaista kutsutaan kielitieteessä **reversaali** virheeksi. Siksi **Liuko- Liukko - nimestä** syntyi Suomessa näiden 700- vuoden aikana useita nimivariaatioita **Liukka, Liukku, Liuke, Luiko, Luikko, Luika, Luikki, Luikka, Luikku, Luike (Liuha)** jne. sekä mm. **Luko - nimet Suomessa** (em. *Savon kartat*), **mutta myös Ruotsissa ja Baltiassa**. (Ks. *tarkemmin tutkimusselosteen määritelmät, kartat, muut argumentit. Liukko - nimipesyeen nimistön laajentumisesta ja muuttumisesta mm- reversaali*

virheen vaikutuksesta sekä Luko - nimen syntyisestä Liukko - nimestä on historiallisia näyttöjä).

Savo- Karjalan Liukko - paikannimistö pohjautuu vanhimmalta osaltaan kaskiviljelyalueiden Liukko - nimiin. Sukunimistö on usein otettu käyttöön kaskiviljelypaikannimen ja myöhemmin syntyneiden Liukko - paikannimien perusteella. **Suurin osa Liukko - sukunimistöistä on kuitenkin peräisin Vesilahden Liukko** talon laajojen eräsijojen asuttamisen vuoksi ja pääasiassa tämän Liukko - talon - ratsutila- rusthollin **Liukko - nimisten henkilöiden** / - suvun välityksellä. **Vesilahden Liukko- talon** (*Järvenrannan kylän*) vanhin tieto on historiakirjojen tulkinnan perusteella vuodelta 1438, Davidin kapinan ajoilta olevan merkinnän vuoksi (*Vesilahden Historia*). Vesilahden historiakirjoissa (*Arajärvi ja Vahtola*) mainitaan myös, että Vesilahden vanhimpien talojen-, mukaan lukien **Liukko - talon**, olemassaolo voi ulottua rautakaudelle saakka.

Päijänteen itäpuolella ja Savon alueella Liukko - paikannimistö on laajentunut myös pääasiassa alkuperäisen Vesilahden Liukko - talon eräsijojen asuttamisen vuoksi. Näiden Liukko - nimisten henkilöiden (*perheiden*) vaikutuksesta, paikannimistö (*-ja suku*) on levinnyt Savoan jo 1500-luvulla. Näiden historiallisten asiakirjojen perusteella on nähtävissä kuinka **ko. asuinpaikoille on syntynyt ja jäänyt pysyvästi karttoihin Liukko - paikannimiä**. Nämä asutusnimenä käyttöön jääneet ja asiakirjoihin perustuvat paikannimet ovat peräisin 1600- luvulta. Tällainen on todettavissa mm. myllyveroasiakirjan ja henkikirjojen perusteella, koska näillä nykyisten karttamerkintöjen Liukko - paikoilla on asunut ko. suvun henkilö. **Vanhin henkilötieto tieto Savossa on vuodelta 1633, kun Erik Erickss Liukko** maksanut myllyveroa kruunulle, tälle paikalle on jäänyt karttoihin useita **Liukko - paikannimiä**

Patronyymitietojen täsmääminen ajallisesti osoittaa, että nämä Kuopio-Tuusniemi- Leppävirta- alueelle siirtyneet Liukko - nimiset henkilöt olisivat lähtöisin Vesilahden Liukko- talosta, jonka asutushistoria lähtee keskiajalta tai jopa rautakaudelta (*Vesilahden Historia*).

Tässä Kuopion nykyisen Pitkälähdän alueen Liukontien - Matkusjärven rannoilla todennäköisesti jo aikaisemmin - ja sen jälkeen Tuusniemessä asunut Erik Erikss Liukko on ollut nimen ja suvun välittäjänä. Asiakirjojen ja kirkonkirjojen perusteella on tiedossa, että hän ja hänen poikansa ovat nykyisen Leppävirran Liukko - sukuhaaran vanhimpia Savon alueella tulleita esi-isiä. Näiden tietojen pohjalta tämän Liukko sukuhaaran sukujuuri alkaa Vesilahden Liukko - rusthollitalosta (*ks. tutkimuksen sisällöstä tarkempi selvitys*).

Tällaisia asiakirja tietojen mukaan Liukko - henkilön mukaan nimettyjä yleiseen käyttöön jääneitä asutushistoriallisia paikannimiä on nähtävissä Suomen paikannimikartoissa, tällaisia ovat erityisesti Päijänteen itäpuolen Joutsa - Mikkeli (*Liukkola*) välisellä alueella (*nämä jo keskiajalla*) sekä Tavisalmi - Kuopion ja Leppävirran - Heinäveden alueella olevat Liukko - paikannimet, kuten **Liukonpelto, Liukonniemi, Liukonjoki, Liukonsaari, Liukonvirta jne.** Näillä viimeksi mainituilla karttapaikoilla ovat jo 1500- 1600- luvulla asuneet, viljelleet maataan ja pitäneet esim. myllyään ensimmäisenä em. asiakirjasta tunnistettava mm. **Erik Liukko - niminen henkilö, jonka vaikutuksesta Liukko- paikannimiä on jäänyt käyttöön.** Nämä paikannimet löytyvät edelleen nykyisistä kartoista. Erilaiset asiakirjat, henki- ja kirkonkirjat osaltaan osoittavat, että ko. Liukko - paikannimen **nimenantoperusteena** ainakin Savossa, on ollut ko. paikkaa 1500- 1600- luvulla **asuttaneet Liukko - nimiset henkilöt** (*kuten tutkimuksessa on tarkemmin esitetty*).

Suurin osa nykyisestä Liukko - nimisestä suvusta olisi maakirjojen isäntäluetteloiden ja asiakirja merkintöjen perusteella lähtöisin rautakautisesta Vesilahden Liukko - talosta / rusthollista. Sukuhaaroista **Leppävirran Liukot** - ja mahdollisesti Pohjanmaalla Perhon ja Merikaarron (*Kyrö*) Liukot ovat lähtöisin Vesilahdelta.

Toisaalta osa nykyisistä **Liukko - sukunimisistä** on otettu käyttöön jo aikaisemmin pronssi- rautakaudella nimetyn vanhan **Liukko - paikannimen** mukaan (*näitä ja uudempia Liukko-*

nimipesyeen paikannimiä on n. 300) silloin, kun ko. nimellä nimettyä maa- aluetta on uudelleen asutettu uusien ja nykyisten omistajien toimesta, yleensä 1500- 1800 lukujen aikana, kuitenkin ennen vuotta 1934 (nimi on suojattu 1934).

Liukko - sukunimiä käyttäviä henkilöitä on nyt n. 600 ja muita Liukko - nimipesyeen nimillä olevia sukunimen käyttäjiä on **n. 500** (esim. *Liukku n. 200 ja Liukka n. 200, muut n. 100*).

Suomen paikannimistökartoissa Liukko - nimipesyeen paikannimiä on edelleen nykyisiin sukunimien määrään verrattuna suhteellisen paljon, **n. 300** (ks. *paikannimistökartta*) ympäri Suomen, joitakin ruotsinkielisiä rannikkoalueita lukuun ottamatta.

Liukko - nimi on suojattu 1934.

Näillä [Seppo Liukko kotisivuilla](#) on selvitetty Liukko - nimitutkimuksen pääperiaatteita ja muita asiaan liittyviä argumentteja, jotka valottavat Liukko - nimen taustaa. Tämän kotisivun loppuosassa on tutkimuksen tiivistelmä sekä Liukko- nimitutkimukseen liittyvänä osana suomalaisten esihistoriaa jatkuvuusteorian pohjalta (tässä tutkimuksessa esitetään useita eri lähdetietoihin perustuvia argumentteja, jotka osaltaan osoittavat suomensukuisten väestöjen jatkuvuusteorian eri aikakausilla kivikaudesta alkaen pronssi- rautakaudelta, keskiajalle saakka).

Tutkimukseen liittyviä artikkeleja on nyt yhteensä n. 600 sivua (printattuna).

Ks. myös ko. artikkelien yhteenveto (vas. laita), otsikossa; kotisivun pääasiallinen sisältö.

Osa - I

Liukko - nimitutkimuksen perusteiden selvitys ja tutkimusyhteenveto (tutkimusraportti)

Lyhyt selvitys tutkimusraportista

- esihistoriaan liittyvää taustaa tutkimukseen tarkemmin perehtyville; Seppo Liukko

Tämä **Liukko- nimitutkimus** on 3-osainen tutkimusraportti (n. 500 sivua), jonka tarkoituksena on analysoida tämän nimitutkimuksen lähdeaineisto ja selvittää kirjallisesti tutkimuksen kulku sekä argumentoida (*todistella*) tutkimuksen johtopäätelmät.

Tutkimuksessa esitetään aluksi tutkimusongelman selvittämiseksi muutamia asiaa selventäviä kysymyksiä, joihin etsitään aineistoanalyysin tarkastelun lisäksi vastauksia myös aiheeseen liittyvästä tieteellisestä kirjallisuudesta (*luettelo*).

Tutkimuksessa tarkoituksena on löytää luotettava tulkinta alkuperäisaineiston perusteella

syntyneisiin tutkimuskysymyksiin, tässä apuna käytetään lainauksia mm. netissä julkisesti esilläolevista pääasiassa professoritason (FT) asiantuntijalausumista, joista on merkitty suorat sitaatit allekirjoittaneen tutkimuksen tekijän johtopäätelmien / lausumien loppuun. Yleensä ko. lainaukset ja linkit ovat välittömästi ko. asian yhteydessä (*asiantuntijalainauksista merkitty lausuma vuosi : sivu julkaisusta tai suora linkki ko. asiakohtaan netissä*).

Liukko – nimitutkimuksen aineistojen ja niiden analyysien perusteella rakennetaan yhteenveto miten ja milloin Liuko - Liukko - nimi otetaan käyttöön suomensukuisten alueilla ja - miten se liittyy suomensukuisten väestöalueiden asuttamiseen sekä miten erilaiset väestömuutokset (*migraatiot*) vaikuttavat suomensukuisten kieleen, jopa kielen vaihtumiseen. Tutkimuksen alussa selvitetään miksi jokin nimi on mahdollista tunnistaa esihistoriallisen ajan nimeksi (*tässä tärkeä tunnistuskohde on nimen iu- diftongi*) ja milloin tällainen nimi on saapunut suomensukuisten alueelle ja milloin Suomeen. Miksi uudet migraatiot aiheuttavat selkeästi (*mm. paikannimiaineiston - ja analyysin perusteella*) suomensukuisten alueilla myös uusien lainasanojen käyttöönottoa mm. paikannimiksi (*appellatiiveiksi ja sitten propreiksi*), kuten Liukko - nimi jo kivikauden lopulta alkaen, ennen pronssikautta (*tarkennus tutkimusraportissa*).

Tässä tutkimuksessa tulee esiin milloin suomensukuisten väestöjen jakaantuminen murrealueisiin on alkanut. Nimitutkimuksen perusteella tarkastellaan ovatko vasarakirveskulttuurit olleet ensimmäisiä ”vieraskielisiä” kontakteja suomensukuisten väestöjen alueilla, ja miten ne ovat vaikuttaneet mm. **Liukko - nimen** syntymiseen ja muuttumiseen eri murrealueilla. Tutkimuksen esitetyn paikannimistöaineiston tulkinnan perusteella on mahdollista määrittää tarkemmin myös suomalaisten esihistoriaa ja väestöliikkeitä mm. Baltiassa, Suomessa ja Ruotsissa (*ks. mm. nimistön merkitys esihistorian tutkimuksessa, prof. Eero Kiviniemi*).

Toisaalta tutkimuksessa esitetään, miten vanhimman (esihistoriallisen ajan) muinaissuomalaisen nimistön on ollut mahdollista säilyä nykyajalle saakka. Onko tämä selvitettävissä? Onko mahdollista, että nimen säilymiseksi on ollut sellainen jatkuva asutus, jonka suullinen ”perimätieto” on säilyttänyt ko. paikannimen nykyaikaan saakka, koska kirjoitettua sanaa ei kivikauden- rautakauden aikana vielä ollut. On siis oltava jatkuva asutushistoria pronssi- rautakaudelta uudelle ajalle ja nykyajan karttatietoihin saakka (*tätä voidaan tutkia mm. pronssikauden, rautakauden arkeologisten Liukko - paikannimistön alueella olevien löytöjen perusteella, joka osoittaisi jatkuvaa asutusta ko. alueella*).

Historiakirjojen mukaan (mm. prof. Jouko Vahtola) ovat Nuorakeraamisen ajan **vasarakirveskulttuurit** levinneet pieninä ryhminä **Weikselin esigermaani - kieliseltä maanviljelyalueelta** ensin Baltiaan ja sitten Suomeen. **Esigermaani** on ollut sitä vanhinta indoeurooppalaista kieltä Euroopassa, jonka maanviljelijäkieltä puhuneet ovat assimiloituneet suomensukuisiin metsästäjäväestöihin laajalla - alueella myös Baltiassa ja Suomessa. On huomattava, että **esigerm. kielen** vanhimpia sanoja (**tai esim. iu-diftongia**) ei enää ole nuoremmissa germ. kielissä, kuten mm. ruotsinkielessä (**tai slaavil. baltinkielissä**). Kuitenkin ko. lainasanat ovat säilyneet nimenomaan vain suomensukuisten kielten (**itämerensuomi**) alueella. Siksi nämä vanhimmat lainasanat ovat jääneet (**säilömyllä pakastuneet- suomensuk. kielten erityisominaisuus, prof. Koivulehto**) Baltian ja Suomen alueen väestöjen jo viimeistään **pronssikauden aikaisiin suomensukuisiin** kieliin (**kantasuomi - ims.**).

Tästä esimerkkinä on tämän tutkimuksen **Liukko - nimi** (ks. tutkimusraportti; **esigermaanikieli Baltiaan ja Suomeen perusteluineen**).

Liukko nimi on tutkittavissa oleva nimi.

Nykyisissä indoeurooppalaisissa esim. germaanikielissä (mm. ruotsinkieli, jotka ovat muodostuneet ajanlaskun vaihteen jälkeen) ei enää ole esimerkiksi **iu- diftongia**, mikä on Liukko - nimen tärkein kielitieteellinen tunnistuselementti. Toinen merkittävä ajanmääritykseen tarvittava tieto on se, että **alkuperäisissä suomensukuisissa kielissä ei ole iu- diftongia, prof. Lehtinen.**

Kysymys kuuluu, mistä nykyisessä kielessä oleva iu- diftongi voisi olla peräisin? Kun alkuperäisessä kantasuomessa eikä nuoremmissa germaani tai - balttikielissä iu-diftongia esiinny, on jokin näiden välinen tapahtuma ratkaisun avain? Hypoteesina tässä tutkimuksessa on ollut vasarakirveskulttuurin **esigermaanikieli**, jonka lainasanojen tiedetään ajallisesti siirtyneen suomensukuisiin kieliin. Lisäksi esigermaanikielissä tiedetään varmuudella olleen **iu - diftongi** mm. liuti - sanassa. Lisäksi on monia tutkimustuloksia, jossa todetaan maanviljelyn leviämisen ja esigermaanikielisen **nuorakeraamisen- (vasarakirves-) kulttuurin** olevan samanaikaista tapahtumaa, ja siksi on täysin mahdollista, että suomensukuisten alueille, juuri tämä kulttuuri on n. 2000- 2800 eaa. aikana, tuonut kaskiviljelyn alkuvaiheet ja samalla **esigermaaniaisia lainasanoja** (tarkemmin tutkimusraportti- SL).

Siksi Liukko - nimeä on mahdollisuus jäljittää aina vasarakirvesaikaan saakka. Esigermaani on se kieli, jonka vaikutuksesta **varhaiskantasuomi** muuttui Itämeren alueella hitaasti kantasuomeksi. **Suomen- ja baltin kielissä** on suuri määrä näitä vanhimpia esigermaanin (**maanviljelyn-**) lainasanoja (**osaa näistä sanoista väitetään**

olleen baltinkielestä, mutta ne eivät ole baltinkielestä, koska baltinkieltä ei vielä ollut olemassakaan vasarakirveskulttuurien ajoilla. Ks. syntykö kielitieteen ajoitusvirheen vuoksi mahdollinen tutkimusongelma). Esigermaanin maanviljelysanastosta on muodostunut myös sellaista mm. (**kaskiviljelyalueen-**) paikannimistöä, joka voidaan nykyisin menetelmin tunnistaa esigermaanisiksi lainasanoiksi, **esim. Liuko- Liukko-nimet** (ks. tutkimusraportissa mm. vanhimpien maanviljelysanojen alkuperät - etymologiset sanakirjat).

Tässä tutkimuksessa tuodaan esiin lausumia, joissa todetaan suomensukuisten kielten poikkeuksellinen ominaisuus säilyttää **vanhimpia (esigermaanin) lainasanoja lähes muuttumattomana (tuhansia vuosia)**. Siksi on mahdollista selvittää mm. Liuko-Liukko tyyppisen nimistön alkuperää. **Esigermaanin sanavartalot / lainasanoihin perustuva nimistö** on säilynyt ja **pakastunut** suomensukuisten kielten alueilla hämmästyttävän hyvin niin, että lainasanojen alkuperä on säilynyt ja siksi sanan alkuperä on kielitieteenkin perusteilla selvitettävissä. Nimien pohja, vanha **lainasanajuuri**, on säilynyt hyvin samanlaisena Baltiassa ja Suomessa (*esim. Liuko- Liukko -nimistö, joka on proprisoitunut*).

Alkuperäisten suomensukuisten sanojen säilymistä on myös Ruotsin alueilla havaittavissa. Näitä ovat mm. suurten järvien **proprisoituneet** nimet, kuten on tunnistettavissa, nimenomaan **suomensukuisten kieliin** pohjautuvat nimet (*kuuntele miten järvien nimet äännetään*), vaikka Baltian eteläosissa ja Skandinaviassa on ko. kielen muutoksen (*vanhimpien lainasanojen*) lisäksi tapahtunut myöhemmin **ajanlaskun jälkeen kielenvaihto uuteen kielikuntaan** (*silti suomensukuisiin kieliin pohjautuvat nimet, yleensä vesistönimet, ovat säilyneet myös Baltiassa, Venäjällä, Puolassa, Tsekissä jne., ks. tarkemmin tutkimusraportti*).

Liukko- nimitutkimus ulottuu osittain perustutkimuksen tontille, sillä Liukko - nimitutkimus osaltaan osoittaa, että mm. Baltian väestö on aikaisemmin ollut suomensukuisten aluetta. Liukko- nimitutkimus osaltaan argumentoi samalla alkuperäisen suomensukuisten jatkuvuusteorian paikkansapitävyyttä (*ks. tutkimuksen syy- ja seuraus analyysi*).

Liukko- nimitutkimus on ensimmäinen Suomessa laajempi (n. 500 s.) **muinaissuomalais - esihistoriallisen** ajan nimistä tehty etymologinen- ja poikkitieteellinen nimitutkimus (*tässä alkuhypoteesina paikannimestä tehty etymologiatutkimus*).

Tässä raportissa osoitetaan monipuolisten **argumenttien** ja useiden **asiantuntijalausumien tukemana**, että Suomessa on varmuudella myös muita Liukko - nimen kanssa yhtä vanhoja ”**muinaissuomalaisia**” nimiä (*ks. esim. tutkimuksen nimiparin, Liukko - Laukko, etymologia, ikäperustelut ja nimien leviäminen nimiparisiirrynnäisinä Baltiassa ja Suomessa*).

Vaikka tutkimus rajautuu pääasiassa Liukko - nimi- / paikannimi- tutkimukseen, on tutkimuksen kautta saatua uutta tietoa käytettävä näiltä osin ns. kielitieteen suomensukuisten väestöjen kronologisen aikataulun tarkempaan selvittelyyn. Liukko-nimitutkimuksen selvitysosassa on tarkennettu uusi tieto tai varmistus ko. tiedolle, että **Baltian väestön täytyy olla alkuperältään suomensukuisista väestöistä** (ks. myös asiaan liittyvät asiantuntijalausumat). Tämä seikka on merkittävä tieto myös yleensä nimitutkimuksen- ja tietenkin tässä yhteydessä Liukko - nimitutkimuksen kannalta. Tämän nimitutkimuksen mahdollisimman luotettavan toteutumisen kannalta on **Baltian väestöjen tapahtumat, - puhuma kieli ja - kielen vaihtuminen** erityisen perusteellisesti argumentoitu tässä tutkimusraportissa (ko. baltin kielen ja Baltian paikannimistön oikea asutushistoriallinen selvitys on välttämätön mahdollisimman totuudenmukaisen tutkimustuloksen esille saamiseksi, koska ko. Liukon - nimi on tullut Suomeen Baltian kautta).

Liukko- nimitutkimuksen aineisto ja sen analysointi osaltaan todistavat sen, että suomensukuisten väestöjen esihistoria ulottuu jääkauden maksimin jälkeiseen aikaan ja suomalaisten (**Suomessa - hämäläisten, sämä**) esihistoriasta on näyttöä Kundan kulttuurin aikaan. **Ensimmäiset vieraskieliset** kontaktit Baltian ja Suomen alueen suomensukuisten väestöjen kanssa näyttävät tapahtuneen vasta vasarakirveskulttuurien esigermaanikielisten ryhmien toimesta (ks. varhaisin lainasanasto itämerensuomeen ja mm. paikannimistön siirtyminen Baltiasta Suomeen).

Suomensukuisten väestöjen on täytynyt olla näillä kampakeramiikan alueilla jo silloin kun vasarakirveskulttuuri levisi Baltiaan ja Suomeen (ks. ajoituksesta tarkemmin em. asiaan liittyvät tutkijalausumat; Salo, Carpelan ja kielentutkijoista mm. professorit Koivulehto sekä Saukkonen).

Liukko- nimitutkimus näyttäisi osaltaan osoittavan esigermaanisen lainasanaston siirtymisajankohdan sekä laajemmin tarkasteltuna myös oikeaksi **suomensukuisten kielten** jatkuvuusteorian. Jatkuvuusteoria osoittaa, että suomensukuisten väestöjen (-kielen) väestöhistoria on jatkunut Euroopassa laajalla - alueella (mm. suurriistanmetsästäjät), todennäköisesti jo jääkauden maksimista lähtien (ks. Kundan kulttuuriin liittyvät suomensuk. väestöjen perusteet, mutta ainakin kampakeramiikan ajoilta alkaen, josta mm. edellä (yllä) oli jo mainintoja sekä asiaan liittyvät lähteet ja kartat tutkimusraportissa).

Tieteellisen tutkimuksen poikkitieteellisyys:

Joihinkin kielitieteen trad.vertailevan rekonstruointi- metodipohjaisen tutkimuksen antamaan väestö- ja kielihistorialliseen tietoon on suhtauduttava kriittisesti (*esimerkkejä tutkimusraportissa*). Jos erillinen, esim. nimitutkimus, tarvitsee kielitieteen tutkimuksen lisäksi luotettavaa perustutkimuksen antamaa muiden tieteiden tietoa (*väite on tarkistettava poikkitieteellisesti*). Kielitieteen soveltuvuutta arvioitaessa, ko. asian käsittelyssä, on oltava varovainen, sillä se voi aiheuttaa mm. väestöliikkeiden arvioinnissa, paikannimistötutkimuksessa, kuten myös tässä **Liukko - nimen** tapauksessa merkittävän **tutkimusongelman** (*koska kielitieteen ajoitustiedot eivät aina täsmää muiden tieteiden kanssa, siksi asia on tarkistettava muiden tieteiden kautta, mm. prof. Jorma Koivulehto - alla tarkemmin*).

Esim. vuoden 2009 arvovaltaisessa kielitieteen tutkimuksessa väitetään, että suomensukuiset väestöt ovat tulleet Suomeen vasta ajanlaskun jälkeen niin tuntuu, että kielitieteilijällä ei ole kokonaistuntemusta väestöliikkeisiin liittyvistä **konteksteista**. Samassa tutkimuksessa väitetään ja ajoitetaan maanviljelyn-, kyläasutuksen ja **itämerensuomalaisten** leviämisen pohjoiseen kuudennen- kymmenennen leveyspiirin tuntumaan (*kuten tekstissä mainitaan*) tapahtuneen vasta selvästi **ajanlaskun jälkeen jopa rautakauden lopulle**. Tarkennettuna niin, että ne olisivat vasta **sydänkeskiajan prosesseja**. Tällaisia väitteitä, jotka eivät vastaa todellisuutta löytyy mm. *Janne Saarikivi, tutkimuksessaan Itämerensuomalais- slaavilaiskontaktien tutkimuksen nykytilasta, 2009:117 (asiasta tarkemmin tutkimusraportissa)*.

Tällaisen virheellisen johtopäätelmän korjaamiseksi ja tutkimusongelman ratkaisemiseksi on tässä tutkimuksessa tehty laaja selvitys (*poikkitieteellisesti*) väestöliikkeiden muutoksista Baltiassa ja sen lähialueilla sekä mm. maanviljelyn todellisesta saapumisesta suomensukuisten alueille. On erikoista, että eri tieteiden tutkimusmenetelmät toteavat **ko. ajankohdan tapahtumista** täysin toisistaan poikkeavasti. Tästä esimerkkinä on tutkimuksessa mainittu merkittävä (*ja luotettavampi*) lausuma; **Suomen maanviljelyalueilla Lounais- Suomessa kylien muodostus todetaan alkaneen jo pronssikaudella eli n. 500- 1500 eaa. aikana** (*prof. Salo*).

Tämän nimitutkimukseen kuuluvan Liukolan - kylän olemassaolo Turun lähistöllä osaltaan osoittaa tutkimusraportin (*ja prof. Salon määritelmän*) mukaisesti kylämuodostumisen olleen jo silloin Suomessa tapahtumassa, **pronssikaudella**. Silloin on kantasuomenkielisen väestön (*maanviljelyyn siirtyneiden hämäläisten - suomalaisten*) käytössä ollut vanhimpien talonpoikaistalojen nimillä nimettyjä kyläyhteisöjä (*kyliä*).

Tutkimuksen esihistoriallista taustaa:

Suomessa on ollut pronssikaudella puhekieleltään kaksi erilaista hämäläisväestöä. **Alkuperäinen Suomen alueen hämäläisten** (*sämä*) väestö jakaantui kahteen murrealueeseen (*ja lievästi myös kahteen väestöön*), jonka jälkeen Suomessa oli kaksi erilaista **suomensuk. murretta**. **Silloin** vasarakirveskulttuurien assimiloituessa hämäläisten kanssa syntyi (*ja lainasanojen vaikutuksesta*) **kantasuomenkielistä** maanviljelyväestöä ja toisena jatkoi sama vanha hämäläisväestö, mutta puhemurteena säilyi hyvin vanhakantainen **varhaiskantasuomenkielinen sisämaan** metsästäjä-keräilijäväestö (SL, *tarkemmat perustelut tutkimusraportin sivuilla, mm. lappalaisuutta ja saamelaisuutta tarkoittavien termien merkityserosta ja termien virheellisestä käytöstä*).

Liuko- Liukko- nimitutkimus osoittaa myös, että tutkittava nimi on hyvin vanha esigermaanisen ajan ***iu - diftongilla*** varustettu lainasana, josta on muodostunut Suomen alueella suuri määrä tämän nimitutkimuksen mukaisia **paikannimiä**. (*Tutkimuksessa esitetään ko. asiassa huomattava määrä lisää argumentteja, joiden perusteella kritiikki kielitieteen vuoden 2009 tyyppisiin lausumiin näyttää olevan asiallista*).

On aika erikoista, että vielä (v. 2009) jotkut kielitieteilijät edelleen väittävät ***maanviljelyn ja suomensukuisten väestöjen levinneen Suomeen*** vasta sydänkeskiajalla, kuten tekstissä mainitaan tarkennettuna: "*vasta 800- luvulla maatalouden pohjoisraja olisi siirtynyt esim. Suomeen*". Ko. aika sopii kyllä slaavien nousuun, esim. Novgorodiin, mutta suomensukuiset ovat olleet jo jääkauden jälkeisestä ajasta alkaen Novgorodissa (*Kundan kulttuuria*), ja ovat alueen alkuperäisväestöjä. (*ks. tutkimusraportti, selvitys milloin ensimmäiset eteläslaavit ovat nousseet suomensukuisten alueille mm. Novgorodiin ja Baltian ympäristöön vasta n. 400- 800 jaa. kansainvaellusten aikana, lähdetietoihin perustuen*).

Osa nykyisistä kielitieteen edustajista ajoittaa edelleen maanviljelyn aloittamisen ja myös ensimmäisten esigermaanisten lainasanojen tulon suomensukuisiin kieliin n. 3000 vuotta liian myöhäiseksi Baltiassa ja Suomessa.

Maanviljelyn - kaskiviljelyn aloitus (*ja samalla esigermaanikielisten lainasanojen käyttöönotto*) on tapahtunut kivikaudella n. 2000 - 3200 eaa. vasarakirveskulttuurien Baltiaan ja Suomeen leviämisen yhteydessä ja vaikutuksesta (*ks. asiaan liittyvät tarkemmat argumentit tutkimusraportista ja esim. lainasanojen yhteydestä vasarakirveskulttuurin aikoihin, asiantuntija lausumat ja suomen sanojen etymologiset sanakirjat*).

Lainasanojen ja maanviljelyn leviämisen aikataulusta ja sen todenperäisyydestä on tutkimusraportissa useiden tutkijoiden suoria lausumia sekä karttoja mm. Museoviraston vasarakirves- kulttuurin- ja maanviljelyn leviämiskarttoja, nuorempien germaani- ja slaaviväestöjen leviämiskarttoja sekä muita asiaan liittyviä linkkejä.

Arkeologian ja kielitieteen yhteinen lähtökohta:

Esigermaanin (indoeurooppalaisen kantakielestä muodostunut) varhaisimmat yhteydet suomesuk.kielien läntiseen osaan eli Baltiassa **itämerensuomeen** ja Suomessa aluksi Suomen lounaisosaan. Esigermaanikielinen vasarakirveskulttuuri on tullut suomen- sukuisten väestöjen kulttuuriksi mainitun - vanhemman kampakeraamisen kulttuurin päälle (*seurauksena syntyi Suomeen kaksi eri kulttuuria, maanviljely- ja metsästysväestöt eriytyivät, myös kieleltään*), tämä tapahtuma on alkanut ilmeisesti jo 3200 eaa. alkaen, jolloin maanviljely levisi Baltiaan ja Suomeen. Tällaiset vanhimmat sanat ovat esim. *kalja, kaski, kyrsä, tahdas (taikina)*. Huomionarvoista on lisäksi se, että useat lainasanat viittaavat alkeelliseen maanviljelyyn ja karjanhoitoon (**Prof. Koivulehto, Studia Generalia 2003: 84 ja 90, ks. myös tarkemmin tämä tutkimusraportti, jossa on määritelty asiantuntijalausuntoihin perustuen tarkemmin vasarakirveskulttuureista ja ko. väestön esigermaanista lainasanoista. Tämä asia liittyy osaltaan Liukko - nimitutkimukseen, yhtenä merkittävämpänä perusteena**).

Kielitieteen perustieto ei ole vielä kukaan poikkitieteellisesti relevantti väestöliikkeiden osalta (osalla on tietoisuus, siitä esimerkkejä tutkimuksessa mm. prof. Saukkonen, Koivulehto).

On siis **kielitieteen tutkijoita** joiden mielestä suomensukuisten väestöjen asuttaminen on jatkunut Suomessa jääkauden jäidenlähden jälkeisistä ajoista alkaen mm. suomenkielen prof. Pauli Saukkosen lausumat (- *tarkemmin tutkimuksessa*).

Sellaiset eksaktitieteet kuten **arkeologia, genetiikka tai biologia** ovat osaltaan varmistaneet suomensukuisten jatkuvuusteorian eli suomensukuisten väestöjen olleen olemassa jo jääkauden maksimin jälkeen. Tässä koottuna muutama uusimpien tutkimustulosten perusteella poikkitieteellinen faktatieto, joiden pohjalta esihistoriaan liittyvää tutkimusta tulisi nykytiedon valossa selvittää (*kuten tämän nimitutkimuksen esihistoria osuutta*):

Arkeologia. Jääkauden jälkeisen suomensukuisten metsästäjäväestöjen (*Euroopan metsittyminen alkoi, tunndra arojen suurriista - mammutti kuoli sukupuuttoon n. 9000 eaa. -viimeiset 7000 eaa.*) leviäminen on tapahtunut Hampurin - Svidryn - kulttuurien kautta Kundan kulttuuriin (n. *Baltia*) ja Suomeen, josta muodostui Suomusjärven-kulttuuri. Tämä suomensukuisten ja -kielisten väestöjen siirtyminen on tapahtunut heti kun jäänsulaminen on sen mahdollistanut, ensimmäisiä löytöjä jo n. 9400 eaa. (*Orimattila ja Lahti Ristola tutkimukset, mm. FT Takala*).

Kampakeramiikan (n. 5200- 2200) laajaa - aluetta Itämereltä (*Weiksel / nyk. Puola*) - Uralille ja pohjoisessa Suomeen, on yleisesti pidetty suomensukuisten ja suomalaiskielien (*kanta- esisuomen*) alueena, koska yleisesti tiedetään ko. esisuomenkielisten suomensukuisten väestöjen asuttaneen ko. kampakeramiikan aluetta: **Baltiasta - Lapin kynnykselle** (*Kymijoki*) sekä mm. nyk. Moskovan - ja Volga - Okajokien alueille saakka, *indoeurooppalaista kulttuuria se ei missään tapauksessa ollut* (*FT Carpelan, Salo ja mm. prof. Koivulehto, Studia Generalia 2003:89*).

Genetiikka. Merkittävin ja suomensukuisille tunnistettavissa oleva **haploryhmä** on, **N1c1**, joka on erityisesti määritelty tarkoittavan jääkauden jälkeisen suurriistanmetsästäjien ajan genetiikkaa, jota löytyy edelleen erityisesti Baltian ja Suomen väestöistä (**FT Savontaus**).

Biologia. Jääkauden ajan **Alppien pohjoispuolisten** alueiden eurooppalaiselle metsästyselinkeinon ihmisille on tuhansien vuosien auringonvalon vähäisyys (*kaltevuus*) vaikuttanut ihmisen muuttumiseen, biologisesti. Mm. ihonväriin on todettu vaalentuneen 10- 20. 000 vuoden aikana (**D-vitamiinin - / auringonvalon vähäisyys verrattuna eteläisimpiin väestöihin**). Tämä ilmenee väestössä, joka on asuttanut Eurooppaa viimeisimmän pitkän jääkauden aikana ja **jääkauden maksimin** jälkeen (*kuten suomensukuiset suurriistanmetsästäjät, silloin suomensukuisten kieli on ollut lingua - franca kieli em. alueella*). Vanhimpien eurooppalaisten väestöjen väripigmenttien määrä on vähäinen ja se on tyypillistä erityisesti suomensukuiselle väestölle, jonka **ns. tundravaaleus on** levinnyt jääkauden jälkeisinä aikoina **Ukrainan - refugista** pääasiassa pohjoiseen ja länteen (*mm. Hampurin- ja Kundan- kulttuurit, näiden kulttuurien siirtyminen jäänjättöalueille*).

Tunnusmerkkejä ovat vaaleus; -iho, -silmät, -hiukset. Nämä väestöt ovat olleet pääasiassa suomensukuisia (*mm. prof. Frost, vaaleuskartat ks. tutkimusraportti*). Myös näiden jälkeläiset ovat geneettisesti eniten suomensukuisia, vaikka ko. ihmisten puhuma kieli olisi vaihtunut indoeurooppalaiseksi (*SL; ks. geenitutkijoiden maininta; alkuperäisten eurooppalaisten, Cro Magnon metsästäjien, geneettinen osuus nykyväestöstä n. 75%, Pääbo, Cavalli - Fortza, tarkemmin tutkimusraportti*).

Suomensukuisten kantakieli ja indoeurooppalainen kieli (maanviljelyn kieli):

Kantasuomenkieli (*esisuomi*) on vanhimpia kieliä Euroopassa (*-alkuperäiskieli*), sillä kaikki muunkieliset väestöt (*pääasiassa indoeurooppalaiskieliset*) ovat tulleet Euroopan Alppien pohjoispuolisille alueille huomattavasti jääkauden maksimin jälkeen (*lämpimien alueiden maanviljelyväestöä / paimentolaisia ei ole siirtynyt Alppien pohjoisalueille, ennen kuin lämpötilat ovat olleet elinkeinolle otollisia*), eli vasta **neoliittisen vallankumouksen** leviämisen aikana (*ks. tämä Euroopan merkittävin migraatio ja sen vaikutukset mm. tästä tutkimusraportista*)

Neoliittisen vallankumouksen jälkeen, eli n. 5500 eaa. jälkeen saapui Eurooppaan

indoeurooppalainen kieli ja maanviljelys, jotka levisivät samanaikaisena tapahtumana (pääasiassa *diffuusiona*, siis vain 25% väestömigraation voimin). Tämän nopean maanviljelyn (ja *ie - kielen*) leviämisen metsästäjä- väestöjen (*silloin ei enää suurriistanmetsästystä*) alueille mahdollisti se, että Euroopassa oli maanviljelyyn erittäin sopiva nykyistäkin lämpimämpi ajanjakso (*Alppien pohj.puolen keskilämpötila oli n. 2 astetta nyk. korkeampi kuin nykyisin, Dansgaard*).

On huomattava, että tätä uutta **indoeurooppalaista maanviljelijöiden** väestösiirtymää on ollut korkeintaan 25% alkuperäisistä metsästäjäväestöstä (*Cavalli - Sforza*).

Maanviljelyn saapumissuuntana on ollut **hedelmällisen puolikuun alueet**

Indoeuroopasta (*alueena merkitys so. kaakkoon Euroopasta*).

Indoeurooppalaiset ovat peräisin hedelmällisen puolikuun alueelta, ovat lähtöisin nyk. paremmin tunnettujen valtioiden Turkki (*Anatolia*) - Persia - Iran - Intia alueelta. (*Ks. arjalaisuus - indoeurooppalaisuus; esim. Google, Wikipedia*).

Euroopan väestöjen määrittely alkuperän mukaan:

Cavalli - Sforza määrittelee, että **paleoeurooppalainen** geeniperimä tarkoittaa **alkuperäisiä metsästäjäväestöjä** (- tätä väestöä myös suomensukuiset metsästäjät ovat), joten ne ovat tässä määrittelyssä Euroopan alkuperäinen- **läntinen väestö**. **Itäistä väestöä** ovat Aasiasta myöhemmin Eurooppaan tulleita maanviljelijä - paimentolaisia l. **indoeurooppalaista geeniperimää** (*joita on Euroopassa 25%*).

Tämä ensimmäinen maanviljelyn leviämisaalto (*Neoliittinen vallankumous (5500-3500 eaa.)*) vaimeni kivikauden lopulla ilmojen kylmetessä, ja sen leviäminen päättyi Itämeren etelärannoille n. 3500 eaa. mennessä (*Neoliittisen vallankumouksen aikana tapahtui suuri määrä suomensukuisten metsästäjien kielenvaihtoja. Suomensukuisten kieli vaihtui hitaasti (ensin kaksikielisiä), silloin syntyi indoeurooppalaisesta kantakielestä murre, - esigermaani - mm. Itämeren eteläosat - Weiksel, nyk. Puola*).

Toinen lievempi ns. miesryhmien levittämä maanviljelyn leviämisaalto on tapahtunut Weikseliltä pohjoiseen Baltiaan ja Suomeen n. 3200 eaa. alkaen, **esigermaanikieliset vasarakirveskulttuurit** (*tässä vaiheessa ei tapahtunut metsästäjien kielenvaihtoja, vaan lainasanat muuttivat alkuperäisten suomensukuisten kieltä. Myöhemmin kielenvaihtoja tapahtui kansainvaelellusten seurauksena ja silloin slaavien vaikutuksesta mm. Baltiassa itämerensuomesta balttoslaaviin, ks. tarkemmin tutkimusraportti*).

Neoliittisen vallankumouksen aikana ja sen jälkeen tapahtui kielenvaihto alkuperäiskielistä indoeurooppalaisiin kieliin:

Indoeurooppalaiset kielet (*germaani- slaavi*) ovat **maanviljelyn vuoksi** levinneet lähes koko Euroopan alueelle (96%), vain alkuperäiskielet suomi ja baski ovat jääneet jäljelle. Vaikka tämä indoeurooppalainen maanviljelyä levittänyt väestö oli määrältään vain 25% :n alkuperäisväestöstä niin **ko. maanviljelykieli** levisi voimakkaasti nimenomaan sen vuoksi, että maanviljely oli elinkeinona ylivoimainen metsästyksen verrattuna (*uuden elinkeinon kieli kannatti oppia*). Tämä uusi väestö on assimiloitunut alkuperäisten vaaleamman (*tundravaalean*) suomensukuisten metsästäjäväestöjen kanssa. Assimiloitumisen jälkeen Alppien pohjoispuolisen alueen eurooppalaiset ovat (*nykyisinkin*) pääsääntöisesti vaaleampia kuin neoliittisen vallankumouksen aikana saapunut indoeurooppalainen väestö (*ks. edellinen kohta väestön vaaleus, prof. Frost ja tarkemmin tutkimusraportti*).

Suomensukuisten kielten puhuma- alueet ovat edelleenkin **laajalla - alueella** Euroopassa; edelleen nyk. valtioiden alueilla mm. Suomi- Ruotsi- Norja - Viro- Venäjä (Uralin taakse) - Unkari - Romania ja aikaisemmin laajemmalti Alppien pohjoispuolisilla alueilla mm. Baltiassa (*ks. tämän tutkimuksen selvitykset lähdetietoihin perustuen, lainauksia tutkijoilta*).

Tässä tutkimuksessa esitetään kritiikkiä joidenkin em. kielitieteen haarojen tulkintaan Baltian väestöjen alkuperästä ja esim. baltinkielen iästä ja vaikutuksesta suomensukuisten kieliin (*tässä tarkemmin merkityksestä mm. paikannimistöön*). Tässä tutkimuksessa on **aineistanalyysin ja lähdetietojen** perusteella vahvistunut tieto, että Baltian väestö on ollut aikaisemmin ja alkuperältään suomensukuisten kielten puhuma- aluetta, siksi tällä tutkimus- perusteella **mm. paikannimistön leviämisen analysointi on tehtävä todellisten väestöliikkeiden pohjalta** (*ks. erillinen lähdetietoihin perustuva artikkeli suomensukuisten väestöjen liikkeistä kampakeraamiikan ajan jälkeen*).

Paikannimistön tutkiminen yksinomaan em:n kielentutkijoiden väitteiden pohjalta (*esimerkkejä tutkimuksessa*) johtaa esihistoriaan liittyvissä asioissa tutkijaa harhaan, koska kielitieteen suomensukuisten väestöjen argumentoinnissa on (*edelleen*) merkittäviä virheitä. Yksistään niillä tiedoilla esim. **paikannimitutkimus** ei saavuta riittävää tieteellisiä tasoa, sillä em:n tyyppiset kielitieteen väittämät ja tutkimustulokset on aina tarkistettava muiden tieteiden kautta (*kuten tässä tutkimuksessa*). Asiaan liittyvät esihistoriatiedot on tarkistettava muiden eksaktitieteiden- ja niiden antamien lähdetietojen avulla **ns. poikkitieteellisesti** (*Ks. asiasta lausuma mm. akateemikko Päiviö Tommila, Tieteessä Tapahtuu- lehti*).

Myös mitä kielentutkija prof. Jorma Koivulehto sanoo arkeologiasta:

"Mitä lähinnä kielitieteen valossa voidaan sanoa suomen kieltä ja sen esiasteita puhuneiden ihmisten esihistoriasta. Arkeologia on suorastaan pakko ottaa mukaan, sillä arkeologialla on suuri etu kielenhistoriaan verrattuna - esihistorialliset arkeologiset kulttuurit voidaan nykyään luotettavasti ajoittaa " (Koivulehto, *Studia Generalia*, Syksy 2003:81-81). Lisäksi nykytietoon perustuva **genetiikkatutkimus** ja biologia, arkeologian ohessa tarkentavat esihistoriallisia tapahtumia ja väestöliikkeitä (SL- ks. tutkimusraportti).

Tässä tutkimusraportissa argumentoidaan tarkemmin **Liukko - nimitutkimukseen liittyvänä asiana** mm. vasarakirveskulttuurien saapumisaikaa, lainasanoja suomensukuisten alueille, baltinkielen ikää ja mistä kielistä nykyinen Baltian väestöjen kieli on lähtöisin, mikä on mm. baltinkielen lainasanojen suunta (mm. *Wilh. Thomsen*), ja miksi **Liukon - nimi on säilynyt Baltiassa ja miksi se on levinnyt niin laajalti paikannimistönä mm. Suomessa** (ks. kartta n. 300 paikannimeä, *Liukko - paikannimistön alkuperä olisi kaskiviljelyalueen nimi, ks. tutkimuksen perusteet*).

Miten vanhimpien indoeurooppalaisten ryhmien (*esigermaanien-vasarakirveskulttuurin ryhmien*) assimiloituminen suomensukuisiin väestöihin on tapahtunut ja milloin (ks. tarkemmin mm. prof. Jouko Vahtola, *Suomen Historia 2004*). Nuorakeramiikan ajan vasarakirvesryhmillä on ollut merkittävä vaikutus Baltiaan ja Suomeen jo **n. 3200 - 2200 eaa.** aikana, alueella asuviin Baltian suomensukuisiin - ja myös Suomen hämäläisväestöihin. Nimitutkimuksen argumenttien perusteella on nähtävissä, että nämä **esigermaanikieliset kaskiviljely- ryhmät** ovat vaikuttaneet merkittävästi paitsi kielen muuttumiseen **varhaiskantasuomesta kantasuomeen, myös samalla tämän tutkimuksen mukaisiin muinaissuomalaisien vanhimpien nimien käyttöön** ottoon - paikannimiksi, kuten **Liuko- Liukko ja Lauko- Laukko** nimet osaltaan osoittavat.

Nämä **vasarakirveskulttuurin migraatiot** (*miesryhmät*) ovat tuoneet ko. lainasanat / -nimet suomensukuisten hämäläisten käyttöön nimenomaan **Baltian kautta Suomeen** (Ks. *asiantuntijalausumat, joista on kirjattu suorat lainaukset, sekä nettilinkit tutkimusraportissa*).

Tämä nimipari esiintyy myös Kalevalaisessa vanhemmassa loitsurunoudessa. Sitä nuorempi Kalevalamittainen runous mainitaan olevan kantasuomalaiselta ajalta, n. 1000 vuotta ennen ajanlaskun alkua (prof. Kuusi ja Anttonen). Kalevalaisten loitsujen lisäksi ko. nimet on erityisen usein argumentoitu virallisiin karttoihin läheisillä alueilla nimiparina **Liukon - Laukon** - muodossa paikannimistöissä mm. Baltiassa ja Suomessa.

Liukko - Luikko nimipesyeen nimet ovat vanhoina *muinai- suomalaisina niminä* erityisen hyvin kalevalamittaiseen trokee- muotoiseen rytmitykseen sopivia sanoja / nimiä (*tutkimuksessa ja liiteartikkeleissa esimerkkejä mm. Liukko - Laukko - nimiparin käytöstä Kalevalaisen runoudessa*).

Tässä Liukko nimeen liittyvää nimi- ja paikannimiaineistoa analysoidaan lisäksi rinnakkain (poikittaistutkimuksena) myös muiden tieteenhaarojen, kuten arkeologian, genetiikan, biologian ja muiden tutkimusalojen argumenttien ja myös mm. kyselytutkimuksen avulla. Tämä tutkimus ottaa siten myös kantaa ns. poikkitieteellisesti nimitutkimuksen johtopäätelmiin. Tällä "*ristimittauksella*" eli useamman esihistoriaa tutkivien tieteiden tutkimusmetodien avulla ja pyritään tarkentamaan mm. esihistoriallisten ajankohtien tapahtumien todellisuus ko. nimitutkimuksen tapahtumahetkellä. Tässä tutkitaan ovatko tutkimuskysymyksiä väitteet mahdollista tarkistaa **ko. tietyn esihistoria- ajankohdan hetkellä**, myös muun kuin kielitieteen väitteiden kautta. Tutkimusraportissa julkaistujen väitteiden argumentoinnissa pyritään varmistamaan tutkimuksen laatu vertailevan tutkimusmetodin ja siten useamman näkökannan kautta sekä tarkistetaan määritelmien todenperäisyys myös sisartieteiden kirjallisuuden ja asiantuntijalausumien avulla.

Lopuksi rakennetaan tutkimustuloksiin perustuen Liukko - nimitutkimuksen yhteenveto mm. nimen iästä, nimen syntyyn ja nimen laajan levinneisyyden syistä. Tutkimusraportissa käydään läpi tutkimusaineisto analyysin - ja mahdollisimman tarkan tulkinnan kautta, joiden perusteella etsitään vastauksia **mm. seuraaviin tutkimuskysymyksiin:**

Onko Liukko - nimen etymologia / ikä tutkittavissa?

Mikä on Liukko - nimen alkuperäinen merkitys, ja miksi ko. paikannimiä on nimetty näin runsaasti?

Miksi Liukko- paikannimistö on niin laajaa Suomessa?

Onko Liukko- nimistö /- paikannimistö esikristillisen ajan muinaissuomalainen nimi?

Tästä jatkoa, linkki nimitutkimusraporttiin [Seppo Liukko kotisivut](#) n. 300 sivua.